

Zašto tako?

IZGUBLJENA ENERGIJA ILI KAKO NE BI TREBALO RADITI

■ *Franjo ŠKAREC*

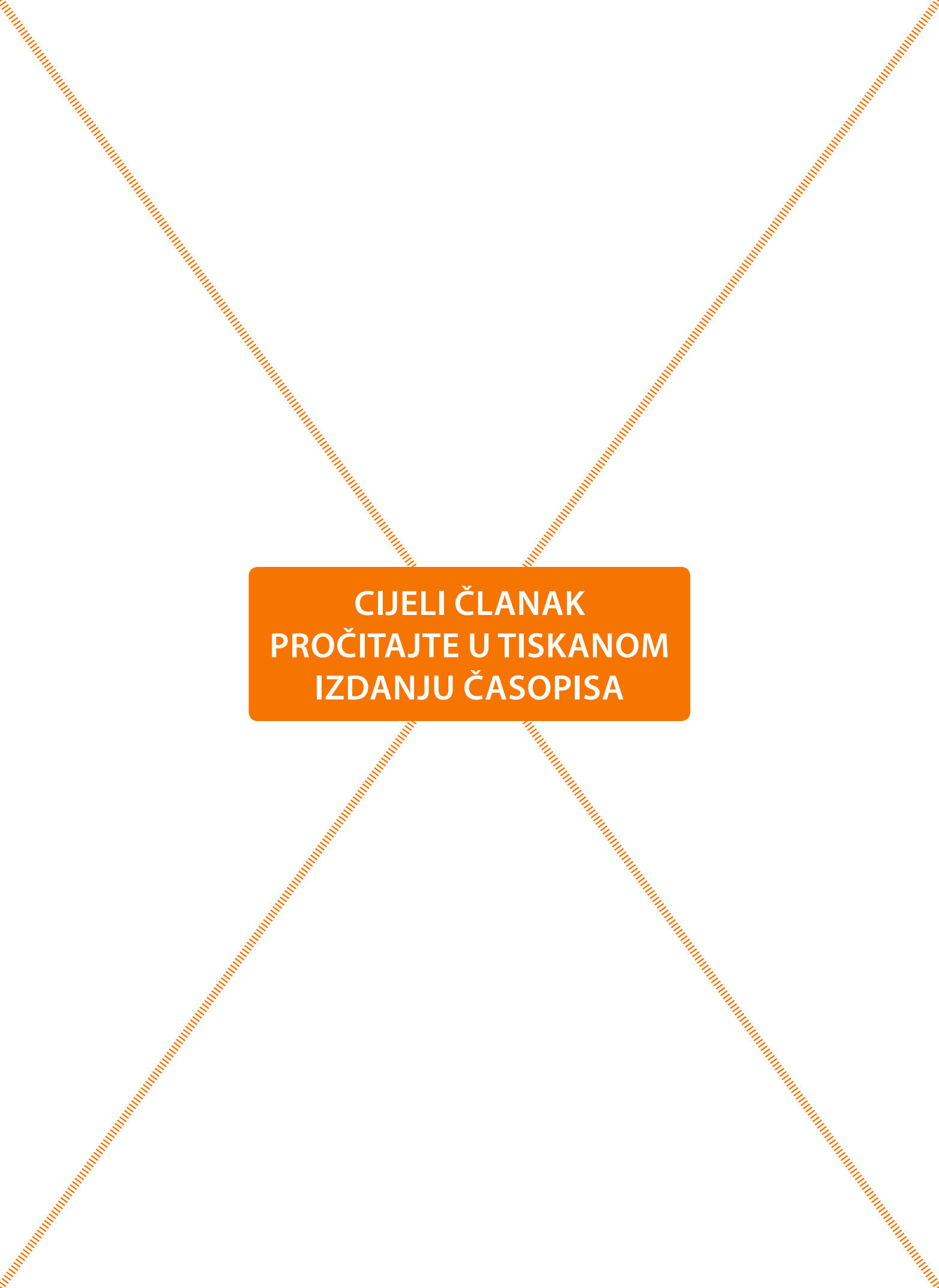
Obnovljivi izvori energije, niskoenergetske kuće, solarni kolektori, dizalice topline, rekuperatori... sve to mogu biti loše i neisplative investicije ako posao dođe u 'krive ruke'.

U svakodnevnoj praksi pri izvođenju radova na termotehničkim instalacijama redovito se mogu primijetiti mnoge nerealne stvari, loši, nekvalitetni pa i opasno izvedeni radovi koji ugrožavaju sigurnost te površni i nepotpuni projekti iz kojih se jasno može isčitati neodgovornost ili pak neupućenost onih koji su nadzirali, projektirali ili izvodili radove. Time su na koncu oštećeni investitori jer se povećava potrošnja energije, što se u dogledno vrijeme itekako osjeti, a isto tako se smanjuje i ugrožava dugotrajnost komponenti sustava i instalacija. Možda će se u takvim slučajevima netko sjetiti poznatih uzrečica: 'Koliko para, toliko muzike' ili 'Škrtac plaća dvaput', no tome nema mjesta jer i nakon traljavo odrađenog posla neki znaju 'dobro oderati gazdu' koji će

se tek kasnije sjetiti još jedne uzrečice, one 'Drži vodu dok majstori odu'...

Možda je problem u tome što u Hrvatskoj postoji slaba ili gotovo nikakva kontrola izvođača (i njihove stručne osposobljenosti) i izvedenih radova (kvalitete i funkcionalnosti) na samom terenu? Za razliku od toga, u nekim europskim zemljama, gdje i kada postoji obvezna dokumentacija, npr. atest zavarivača, na teren za vrijeme izvođenja radova dolaze kontrolori u stručnu provjeru izvedbe. Tako je i u području frigatehnike, toplinskih izolacija, ovješavanja pa i antikorozijske zaštite, gdje se često provjerava jesu li čelične instalacije premazane brojem slojeva boje kako je to bilo određeno. Za razliku od toga, praksa u Hrvatskoj je takva da nitko ne pita i ne provjerava jesu li uopće, npr. ispod izolacije cijevi propisno zaštićene, kakvi su zavari i kakve su cijevi na kraju krajeva?! Jer nije isto, primjerice, ako je normom, dogovorom ili troškovnikom određena čelična bešavna cijev debljine stijenke 4,2 mm, a ugrađena je šavna cijev s debljinom stijenke 2,6 mm, što je već nakon ugradnje mnogo teže uočiti jer su cijevi izvana naoko identične. No, kod nas se, na žalost, još sve radi tek tako da se odradi. Problem je i što zbog nedostatka osposobljenih instalatera poslodavci često zapošljavaju nestručne osobe i bez iskustva pa zbog toga dolazi do grešaka i propusta u praksi. S druge strane, osobe koje bi trebale nadzirati radove i projektanti sve eventualne probleme često rješavaju preko telefona u uredu i rijetko su na terenu gdje bi, zapravo, trebali pratiti razvoj situacije.

**CIJELI ČLANAK
PROČITAJTE U TISKANOM
IZDANJU ČASOPISA**